

॥ ४८ ॥ ४९ ॥ ५० ॥ ५१ ॥ ५२ ॥ ५३ ॥ ५४ ॥ ५५ ॥ ५६ ॥ ५७ ॥ ५८ ॥ ५९ ॥ इत्यारण्यकेपर्वणिनैलकंठीयेभारतभावदीपेएकोननवत्यधिकशततमोऽध्यायः ॥ १८९ ॥ ॥ ७ ॥

ततोविबुद्धेतस्मिंस्तुसर्वलोकपितामहे ॥ एकीभूतोहिस्रक्ष्यामिशरीराणिद्विजोत्तम ॥ ४८ ॥ आकाशं पृथिवीं ज्योतिर्वायुं सलिलमेव च ॥ लोके यच्च भवेच्छेषमि
ह स्यावरजंगमं ॥ ४९ ॥ मार्कण्डेय उवाच ॥ इत्युक्त्वा तर्हितस्तात स देवः परमाद्भुतः ॥ प्रजाश्चेमाः प्रपश्यामि विचित्रा विविधाः कृताः ॥ ५० ॥ एवं दृष्टं मया रा
जं स्तस्मिन्प्राप्ते युगक्षये ॥ आश्चर्यं भरत श्रेष्ठ सर्वधर्मभृतां वर ॥ ५१ ॥ यः स देवो मया दृष्टः पुरा पद्माय तेक्षणः ॥ स एष पुरुष व्याघ्रसंबन्धी ते जनार्दनः ॥ ५२ ॥ अ
स्यैव वरदानाद्विस्मृतिर्न प्रजहाति मां ॥ दीर्घमायुश्च कौंतेय स्वच्छन्दमरणं मम ॥ ५३ ॥ स एष कृष्णो वार्ष्णेयः पुराणपुरुषो विभुः ॥ आस्ते हरि रचित्यात्मा क्रीडन्निव
महाभुजः ॥ ५४ ॥ एष धाता विधाता च संहर्ता चैव शाश्वतः ॥ श्रीवत्सवक्षा गोविन्दः प्रजापतिपतिः प्रभुः ॥ ५५ ॥ दृष्ट्वेमं दृष्ट्वा प्रवरं स्मृतिर्मा मियमागता ॥ आदि
देवमयं जिष्णुं पुरुषं पीतवाससं ॥ ५६ ॥ सर्वेषामेव भूतानां पिता माता च माधवः ॥ गच्छुध्वमेनं शरणं शरण्यं कौरवर्षभा ॥ ५७ ॥ वैशंपायन उवाच ॥ एवमुक्त्वा
श्रुते पार्थाय मौ च पुरुषर्षभौ ॥ द्रौपद्या सहिताः सर्वे नमश्च कुर्ज नार्दनं ॥ ५८ ॥ स चैतान् पुरुषव्याघ्रसाम्ना परमवल्गुना ॥ सांत्वयामास मानार्हो मन्यमानो यथा
विधि ॥ ५९ ॥ इति श्रीमहाभारते आरण्यके पर्वणि मार्कण्डेय समाख्या पर्वणि भविष्यकथने एकोननवत्यधिकशततमोऽध्यायः ॥ १८९ ॥ ॥ ७ ॥
वैशंपायन उवाच ॥ युधिष्ठिरस्तु कौंतेयो मार्कण्डेयं महामुनिं ॥ पुनः प्रच्छन्नास्माज्ज्येभविष्यां जगतो गतिं ॥ १ ॥ युधिष्ठिर उवाच ॥ आश्चर्यं भूतं भवतः श्रु
तं नो वदतां वर ॥ मुने भार्गव यद्वृत्तं युगादौ प्रभवात्ययं ॥ २ ॥ अस्मिन्कलियुगे त्वस्ति पुनः कौतूहलं मम ॥ समाकुलेषु धर्मेषु किंतु शेषं भविष्यति ॥ ३ ॥ किं वीर्या
मानवास्तत्र किमाहारविहारिणः ॥ किमायुषः किं वसना भविष्यंति युगक्षये ॥ ४ ॥ कांच काष्ठां समासाद्य पुनः संपत्स्यते कृतं ॥ विस्तरेण मुने ब्रूहि विचित्राणीह
भाषसे ॥ ५ ॥ इत्युक्तः समुनि श्रेष्ठः पुनरेवाभ्यभाषत ॥ रमयन् दृष्ट्वा शार्दूलं पांडवांश्च महानृपिः ॥ ६ ॥ मार्कण्डेय उवाच ॥ शृणुराजन्मया दृष्टं यत्पुरा श्रुतमेव
च ॥ अनुभूतं च राजेंद्र देवदेव प्रसादजं ॥ ७ ॥ भविष्यं सर्वलोकस्य वृत्तांतं भरतर्षभ ॥ कलुषं कालमासाद्य कथ्यमानं निबोध मे ॥ ८ ॥

एवं कृष्णाद्वैतं प्रसाध्य तत्र प्रीतिहेतोर्विषयवैराग्यस्योत्पादनाय पुनर्भविष्यमेवाध्यायद्वयेन प्रश्नपूर्वकमाह युधिष्ठिरस्त्वित्यादिना साम्राज्ये कर्तव्ये सति ॥ १ ॥ २ ॥ किंतुकथंतु शेषं जगद्भविष्यति उत्कर्षं प्राप्स्य
ति ॥ ३ ॥ ४ ॥ काष्ठां अवधि कृतं कृतयुगं ॥ ५ ॥ ६ ॥ ७ ॥ कलुषं कलि ॥ ८ ॥